

Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistys ry (ILYY)
 Iisalmen luontomuseo, Kirkkopuistonkatu 9, 74100 IISALMI
 iisalmi.luontomuseo@gmail.com
 p. 017-818 387, 0407212618; Y-tunnus 0758532-0

Itä-Suomen aluehallintovirasto, kirjaamo.ita@avi.fi

VIITE: ISAVI/4757/2014

Muistutus Kiertosuon turvetuotantoalueen ympäristöluvan lupamääräysten tarkistamisesta, Kiuruvesi

Hakemuksen hyvänä puolena voidaan pitää sitä että pintavalutuskentän toiminta tulee jatkossa olemaan ympärivuotista. Hakijan esittämät pitoisuusrajaehdotukset ovat mielestämme oikean suuntaiset. Varsinkin kun ne esitetään absoluuttisina lukuina eikä prosentteina. Nyt ne on helpompi tarkistaa ja niistä näkee miten pintavalutuskentän kyky pidättää seurattavia asioita muuttuu vuosien kuluessa. Ne saisivat kuitenkin olla tiukemmat.

"Hakijan esitys pitoisuusrajoiksi

Kiertosuon pintavalutuskentältä lähtevälle vedelle esitetään asetettavaksi enimmäispitoisuusrajat seuraavasti:

Kiintoaine 11 mg/l

Kokonaisfosfori 90 µg/l

Kokonaistyppi 1800 µg/l

vuosikeskiarvona laskettuna alkaen 1.1.2015."

Hakijan arvion mukaan Kiertosuon tuotantotoiminnassa sovelletaan kaikilta osin ympäristön kannalta parasta käyttökelpoista tekniikkaa (BAT sekä parasta käytäntöä (BEP).

Yhdistys on erityisen huolissaan hakijan kyvystä hallita sulamis- ja tulvavesiä. Teimme tarkastuskäynnin Kiertosuolle vuonna 2013. Alla käynnin jälkeen kirjatut huomiot:

"Kiuruvesi, Kiertosuo 23.4.2013 (Väpo)

Pintavalutuskenttä toiminnassa. Laskeutusallas 3:sta (LA3) lähtee länteenpäin oja. Oja törmää Kiertojokeen ja ne [risteävät](#). Välissä on n. 2 m maakaistale. Oja alittaa joen putkena ja jatkuu avo-ojana sen jälkeen.

Tulva-aikana (n. viikko takaperin) vesimassat olivat vyöryneet ojasta suoraan maakaistaleen yli puroon. Putken kapasiteetti ei ollut riittävä.

Tarkastushetkellä vettä tuli laskeutusaltaan (LA3) suunnasta. Vesi ei kuitenkaan virrannut ojassa risteuksen jälkeen. Näytti siltä, että putki on tukossa ja kuivatusvedet pääsivät virtaamaan puroon. Kannattaisi tarkistaa putken kunto ja onko vesi syövyttänyt maan alla tunnelin suoraan puroon.

Laskeutusaltaan LA2:n vieressä on [jakokaivo](#). Kaivoon tulee vedet ainakin tuotantoalueelta luoteesta ja myös LA3:n vedet. Tarvittaessa kaivosta voidaan johtaa vedet suoraan ohitusojaan. Tarkastushetkellä vedet virtasivat ojaan, joka johtaa pintavalutuskentälle. Tulvan aikana (n. viikko sitten) vettä oli virrannut tuotantoalueelta niin runsaasti, että se ylitti maan pinnan missä kaivo oli. Puhdistamaton vesi oli myös virrannut ohitusojaan jakokaivon jälkeisestä ojasta eli sulamisvesiä oli niin runsaasti LA1:ssä että se alkoi virrata vallien yli ohitusojaan.

Yrittäjän kannattaisi pohtia miten sulamisvedet saataisiin paremmin hallintaan. Tämä toistuu muutoin vuosittain.

Silloin suurin osa kiintoaineesta vapautuu läheiseen vesistöön puhdistamattomana.”

Hakemuksessa ei ole esitetty mitään keinoa millä sulamis- ja rankkasateiden jälkeiset vedet saataisiin hallintaan. Aivan selvää on, että laskeutusaltaat eivät ole riittävän suuruisia patoamaan tulvaa. Hakijalla pitää olla suunnitelma miten vesiä hallitaan. Mielestämme yksi mahdollisuus voisi olla ylivuotokenttä. Tämä keino mainitaan vesienhoitosuunnitelmassa yhtenä vaihtoehtona. Hakijalta tulee edellyttää parempaa vesienhallintaa.

Tarkastuskäynnillämme oli myös viitteitä siitä että Kiertojoki tulvii tuotantoalueelle. Hakijalla ei ole suunnitelmia tulvan torjuntaan.

On huolestuttavaa että tilanne toistuu vuosittain. Kun haittojen torjuntaan ei ryhdytty 2013 ongelmien jälkeen, tulee lupaehtoja siksi tiukentaa. Sekä Vapolta että ELY-keskukselta lupavalvojana tulee pyytää vastine esittämistämme ongelmista ja siitä mihin toimenpiteisiin he aikovat ryhtyä.

Hakemuksessa todetaan seuraavaa:

”Suurin osa ravinteista, kiintoaineesta ja orgaanisesta aineksesta sedimentoituu laskuojaan, Kiertojokeen, Murrunjokeen ja Selkäyden kanavaan ennen Savijärveä. Hakijan arvion mukaan kuivatusvesillä ei ole merkittävää vaikutusta kiintoaine- ja ravinnepitoisuuksiin tai orgaanisen aineksen pitoisuuksiin Savijärvessä ja sen alapuolisissa vesistöissä. Kuormituksen jatkuminen, vaikkakin vesienkäsittelyn tehostamisen jälkeen vähäisempänä, voi kuitenkin osaltaan ylläpitää alapuolisen vesistön rehevyyttä.”

Hakijan väite, että suurin osa ravinteista, kiintoaineesta ja orgaanisesta aineksesta sedimentoituu laskuojaan, Kiertojokeen, Murrunjokeen ja Selkäyden kanavaan ennen Savijärveä, ei voi pitää uskottavana. Vapon omat mittaukset ovat osoittaneet että valta osa päästöistä tulee tulvien aikana. Tällöin virtaamat ovat niin suuria että ravinteet, kiintoaine ja orgaaninen aine eivät ehdi sedimentoitua ennen Savijärveä. Varsinkin jos ei ole varauduttu mitenkään patomaan tulvavesiä.

Iisalmessa 10.4.2015

Iisalmen Luonnon Ystävien Yhdistys ry.

Jarmo Yliluoma
puheenjohtaja

Pertti Kaarakainen
rahastonhoitaja